

-Mashg'ulotda nimalarni eslab qoldingiz?

-Bugungi darsda sizga nima yangilik bo'ldi?

-Qaysi topshiriqni bajarishga qiyonaldingiz?

20-mavzu: [d] tovushi. Dd harfi yuzasidan amaliy topshiriqlar

Dars maqsadi:

- [d] tovushining talaffuzi va Dd harfining bosma shakli yuzasidan amaliy topshiriqlar bajaradilar;

- so'zlardan [d] tovushining o'rmini aniqlashni o'rganadilar;

- so'zni bo'g'inga bo'lib, undagi tovushlar sonini aniqlaydilar;

Tayanch so'zlar: sarlavha, [d] tovushi ishtirokidagi so'zlardan tovushlar sonini aniqlash chizmasi.

Didaktik materiallar: ko'k va qizil rangli kichik kvadratlar, rasmi li kartochkalar , kesma harflar.

Darsning borishi:

I.Kirish qismi (5 daqiqa)

Faollashtirish mashqi:

Kalendar : O'quvchilardan bugungi kun sanasi so'raladi.

O'rtog' imni bilaman mashqi: O'qituvchi o'quvchilardan o'rtoqlari haqida bitta gap tuzib berishlarini so'raydi.

Bugun siz bilan "O'trog'imni bilaman" mashqini o'tkazamiz. O'z o'rtog'ingiz haqida bitta gap tuzing.

Asosiy qism (40 daqiqa)

1.Amaliy topshiriq bajarish: (5 daqiqa)

O'qituvchi kesma harflar yordamida d harfi bilan boshlanadigan so'z hosil qilishni so'raydi.

Kesma harflaringiz yoramida o'rgangan harflarimiz bilan so'zlar tuzing. Tuzgan so'zlariningizni partadoshingizga o'qib bering.

Amaliy topshiriqni muhokama qilish:

- Qanday so'zlar tuza oldingiz?
- Partadoshingiz qanday so'zlarni tuza oldi?
- Partadoshingiz tuzgan so'zlar orasidan qaysi birlari siz tuzgan so'zlar orasida yo'q?

2.Mavzuni mustahkamlash: (10 daqiqa)

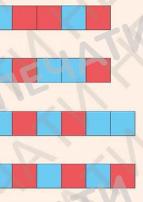
O'qituvchi [d] tovushini so'zlar orasidan qanday aniqlashni tushuntiradi. Unli tovushlar to'siqqa uchramasligi, cho'ziq aytilishi va unli tovushlarni chizmada

shartli ravishda qizil rangda belgilanishini, undosh tovushlar talaffuzda to'siqqa uchraydi, qisqa aytiladi uni shartli ravishda ko'k rang bilan berilishi aytiladi.

[d] tovushi. D d harfi 20-dars

 Rasmdan D harfi qatnashgan so'zlarni toping va ularga mos chizmani ko'srsating.

Ikkinci bo'g'inni topib, so'z hosil qiling.

 da → do →   la

dod	dil	da-dil	O-dil
did	duo	dom-la	Ma-di-na

 Do'st do'stga qalqon.

 Do'st do'stga boqar, Suv soyga oqar.

 Rasmlardagi 10 ta farqni toping.

31

Darslik sahifasini shu dars beti rasmi

3. Berilgan so'zlarni ketma-ket o'qing.

4. O'qishni biladigan o'quvchiga maqollar o'qitiladi va mazmini izohlanadi.

Do'st do'stga qalqon.

Do'st do'stga boqar,

Suv soyga oqar.

5. Rasmdagi 10 ta farqni toping.

Daftar bilan ishslash: (10 daqiqa)

1. Berilgan so'zlarni chapdan o'ngga va o'ngdan chapga o'qing. Agar 1 tarafga o'qiganingizda so'z hosil bo'lsa shu so'z tagiga bir chiziq, agar 2 tarafga o'qiganda ham so'z hosil bo'lsa ikki chiziq chizing.

$$\begin{array}{rcl} \text{tol} & \leftrightarrow & \text{lot} = \underline{\text{tol}} & \text{non} & \leftrightarrow & \text{non} = \underline{\underline{\text{non}}} \\ \begin{smallmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 1 & 2 & 1 \end{smallmatrix} & & & \begin{smallmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & 2 & 1 \end{smallmatrix} & & \end{array}$$

don ota mum ona alla noma

омма илм дод лол одам дада

2. Berilgan rasmlar orasidan nomlari kataklarga mos keluvchilarni aniqlang.

Doskada bir so'zni o'quvchilar bilan birga muhokama qiladi.

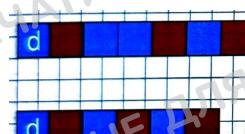
Do'ppi(rasmi)- bo'g'inga bo'linadi 2 bo'g'in, 1-bo'g'inda nechta tovush borligini aniqlaydi. 3 ta tovush. 2-bo'g'inda 2 ta tovush. D harfining o'rni 1-katakda ekanligi aniqlanadi. Shu kataknini ko'k rangga bo'yaladi.

Darslik bilan ishslash: (15 daqiqa)

1. Darslikda berilgan rasm asosida so'z tahlili chizmasi birlgilikda bajariladi.

"Moslashtiring" mashqi bajariladi. Rasmni ifodalovchi so'zlar ularga tegishli chizma bilan bog'lanadi.

2. Ikkinci bo'g'inni topib, so'z hosil qilinadi.(dala, danak, dori, dona, bola, tola)

3. Bo`g`inlarni o`qing va ikkinchi qatordan shu bo`g`in o`rnini toping.

Darsga yakun yasash:

- Qanday tovush bilan tanishdingiz?
- Mashg`ulotda nimalarni eslab qoldingiz?
- Amaliy mashqlardan qaysi birini siz o`zingiz mustaqil bajara oldingiz?

21-mavzu: [k] tovushi. Kk harfi

Dars maqsadi:

- [k] tovushining talaffuzi va Kk harfining bosma shakli bilan tanishadilar;
- [k] undosh tovush ekanligini bilib onladilar.
- so`zlardan [k] tovushining o`rnini aniqlashni o`rganadilar;
- so`zni bo`g`inga bo`lib, undagi tovushlar sonini aniqlaydilar;

Tayanch so`zlar: [k] tovushi

Didaktik materiallar: ko`k va qizil rangli kichik kvadratlar, rasmlli kartochkalar,

Darsning borishi:

I.Kirish qismi (5 daqiqa)

Faollashtirish mashqi:

Kalendar : O`quvchilardan bugungi kun sanasi so`raladi.

Diqqat mashqi: O`qituvchi ma`lum bir ketma - ketlikni hosil qilib qalamni partaga taqillatadi. Avval 2 ta, so`ng 3 ta, keyin 4 ta. O`quvchilar avval eshitadilar so`ng o`qituvchi qanday chalgan bo`lsa shunday qaytarib chaladilar.

- Bugun siz bilan “Diqqat” mashqini o`tkazamiz. Men qalamni taqillatim ma`lum bir ketma-ketlikni hosil qilaman siz esa diqqat bilan eshitasiz, keyin huddi mendek qilib qaytarib taqillatib berasiz.

Asosiy qism (40 daqiqa)

1.Amaliy topshiriq bajarish: (5 daqiqa)

O`qituvchi doskaga **ана** yoniga esa **a.a** deb yozadi. O`quvchilardan ana so`zidagi [n] tovushining o`rniga shunday tovush qo`yishni so`raydi. Yangi hosil bo`lgan so`z oila a`zolarimizdan biri bo`lishini aytadi.

- Doskada yozilgan ana so`zidagi n tovushini boshqa tovush bilan almashtirsangiz yangi so`z hosil bo`ladi. Bu so`z oila a`zolarimiz biri bo`ladi.

Amaliy topshiriqni muhokama qilish:

- Qanday so`z hosil qila oldingiz?
- Aka so`zida n tovushini o`rniga qanday tovushni qo`yish kerak?

Javoblar xulosalanib, yangi mavzudagi tovush tushuntiriladi